

Türkiye’de Öğrenim Gören Türk Cumhuriyetleri Ve Akraba Topluluklarından Gelen Öğrencilerin Öğretim Programlarına Yönelik Bakış Açılarının İncelenmesi

Asst. Prof. Dr. Yaşar Barut (Ondokuz Mayıs University, Turkey)
 Assoc. Prof. Dr. Murat Gökalp (Ondokuz Mayıs University, Turkey)
 Asst. Prof. Dr. Mürsel Akdenk (Ondokuz Mayıs University, Turkey)
 Mr. Agamurat Nazarov (Bashkent Education Centre, Turkmenistan)

An Evaluation of Perceptives of Students Studing in Turkey from Turkish Republics and Relative Communities about Instructional Programs

Abstract

In this study, relative communications and Turk Republics’ students thought about instructional programs according to their sex, age, departments, marriage and nationality who attended Samsun Education Faculty In 19 May University were investigated The sample and universe of research consists 106 students who attended in different departments of Samsun Education Faculty. Data required a questionnaire developed by researcher with 5 Likert type with 20 items. Data was analyzed in terms of frequencies, percentages, t-Test, One way Anova, Post Hoch (LSD). The results of research show that there are meaningful differences between of variables about instructional programs. ($p < 0.05$).

JEL code: A19

1 Giriş

Okul içi deneyimlerle sınırlı olan öğretim programı, bir okulda okutulan ders veya kurs programlarını kapsar. Bu programın eğitim programı içerisinde ağırlıklı bir yeri vardır ve eğitim programının amaçları doğrultusunda öğrenciye kazandırılması istenen bilgi, beceri, tutum ve tavırların ders grupları olarak planlı bir biçimde düzenlenmesidir. Böylece okul içi deneyimlerle sınırlı olan bu program, okulda okutulan dersleri veya kursları kapsayan bir kılavuz kitap veya dokümandır. (Sezgin.1991).

Hesapçıoğlu (1994) ise eğitim programlarında bulunması gereken temel özelliklerin “işlevsellik, esneklik, toplumun inandığı değerlere dayalı olma, uygulayanlara yardımcı olma, bilimsellik, uygulanabilirlik, amaçlara yönelik olma, ekonomiye uygunluk” olduğunu belirtmektedir.

Erden (1998) göre eğitim programı, bireyde istenilen yönde davranış değişikliği meydana getirmek amacıyla yapılan tüm etkinlikleri gösteren planlardır. Eğitim programları okulların temelini oluşturur. Okullardaki tüm etkinlikler eğitim programları doğrultusunda düzenlenir.

Öğretim programı “öğrencilerden beklenen öğrenmeyi meydana getirebilmek için planlanmış faaliyetlerin tamamı olarak tanımlanabilir.” Öğretim hizmetinin niteliği öğrenilecek olan ünitelerdeki öğelerin kurgulanış, sunulmuş ve açıklanış biçiminin eldeki öğrencilerin öğrenmelerine en uygun şekilde yakınlık derecesi olarak tanımlanmakta (Üstündağ vd. 2008:350) ve büyük ölçüde ipuçları, pekiştirme (pekiştirme), öğrenci katılımı ve dönüt-düzeltilme olmak üzere dört öğeden oluştuğu sağlanmaktadır. Okullarda sunulan öğretim hizmetinin niteliği, öğretmenlerin ipuçlarını ve pekiştirme araçları sınıf içinde uygun kullanıp kullanmadıklarına, öğrenciyi etkin olarak öğrenme süreçlerine katıp katmadıklarına, öğrenci öğrenmelerine dönüt verip vermediklerine ve düzeltme işlemlerini uygun yapıp yapmadıklarına göre değişmektedir (Demir, 2005:196).

Öğrenci merkezli program tasarımına, fonksiyonel programda denir. Öğrencinin ilgisini çekecek, hayata atıldığında işine yarayacak derslerden eğitimin amacına en uygun program, bu tip programdır, verim ve kalkınma ancak bu tip programlarla gerçekleştirilebilir. Buna modern program anlayışı da denilebilir; kabiliyete göre eğitim de bu program grubuna girer. (Çelikkaya, 1997)

Öğretim programı, genellikle bilgi kategorilerinden oluşan ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan bilgi ve becerinin eğitim programlarının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına yönelik programdır. (Küçükahmet, 2003).

Her eğitim programının dayandığı bir felsefe olmalıdır. Eğitim felsefesi eğitimin hedeflerini doğrular ve tutarlılığını sağlar. Eğitim felsefesi Eğitime ilişkin bütün uygulamaları ele alır ve öğretmenlere yol gösterir. Geçmiş ve günümüzdeki uygulamaları karşılaştırır, geleceğe yönelik tahminler yapar. (Varış, 1988)

Konu merkezli program tasarımlarında, her konu alanının kendine özgü yapısı dikkate alınır. Öğrencinin konuya / içeriğe ilişkin bilgiyi kazanması öğrenme için yeterli görülmektedir. Dayandığı felsefe idealizm ve realizm, dayandığı eğitim felsefesi daimicilik ve esasiciliktir. (Kazandırır, vd. 2008)

Eğitim programları bireyin sosyal gelişimini ve topluma uyumunu sağlayacak biçimde hazırlanmalıdır. Toplumsal değişimler analiz edilip değerlendirilmeli ve değişme yönelimleri programlara belli ölçüde yansıtılmalıdır. Bir eğitim programı o toplumu yansıtacak biçimde hazırlanmalıdır. Bu nedenle bir program, toplumdan ve toplumsal yapıdan uzak kalmamalıdır. Okul, toplumun ihtiyaçlarını karşılamada en yetkili kurumdur. Buralarda toplumun istediği bireyler yetiştirilecek topluma kazandırılmalıdır. (Karakaya,Ş., 2004)

Programlar, istikrarlı, üretken ve sürdürülebilir bir ekonomiyi önemser ve öğrencinin ekonomik hayat ile iç içe olmasını ister. Bu nedenle öğrencinin, yalnız içinde yaşadığı toplumun ekonomik hayatını incelemesi ve bu konuda fikir üretmesiyle yetinmez, hızla değişen dünyada ortaya çıkabilecek ekonomik fırsatları değerlendirmesi için rehberlik eder. Bu sayede öğrenci, gittikçe küreselleşen dünyada başarılı bir birey olarak, ilerideki çalışma hayatına girişimci bir ruhla ayak uydurmada zorlanmaz. (Kadıoğlu,B.,2009)

Öğrenci merkezli program tasarımları, öğrenenin öncelikli olarak ön planda tutulduğu bir yaklaşımdır. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bu yaklaşım benimsenmiştir. Okulöncesi eğitim ve ilköğretimde daha yaygın olarak kullanılmaktadır. Pragmatizm ve varoluşçuluk felsefesi ile dayanmaktadır.(Şahin, 2006)

Toplumun da kendini düzeltebilecek bir durumda olmadığını hatta okulların mevcut durumu devam ettirmek için çalıştığını ileri sürmektedir. Bu durumu çözebilme için eğitim programı yeniden düzenlenerek çocuğu özgürleştirici bir şekilde tasarlanmalıdır. Öğrenciler kendilerinin eğitiminde sorumluluk almak zorundadırlar.(Doğanay, 2007)

Programların merkezinde zorunlu sosyal ihtiyaçlar yer alır. Sosyal değerlerin önemli olduğu bu yaklaşımda zaman içinde eskijen ve işlerliğini yitiren değerlerin ne yönde değişeceği üzerinde durulması gereken önemli konular olarak ele alınır. Değer çatışmaları ve değerlerle ilgili diğer sorunlar program tasarlama sürecinin temelini oluşturur. Toplumsal sorunların çözümünde yetenekli ve fikir sahibi bireylerin yetişmesi ve sonuç olarak sağlıklı bir toplumun yaratılması düşünülmektedir. (Kaya, vd. 2004)

Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin peyder pey Latin Alfabeti'ne geçmesi Türk kültür dış politikasının bu bölgedeki başarısı olarak değerlendirilebilir. Daha sonraları diğer Türk ve akraba toplulukları da kapsayacak şekilde geliştirilen Büyük Öğrenci Projesi eğitim alanında Türk kültür dış politikasının diğer önemli bir faaliyet alanıdır (Çaman, 2004).

Türk Cumhuriyetleri ile olan yakın tarihi ve kültürel bağlarımız en büyük avantajlarımızdan birisini oluşturmaktadır. Bu çerçevede, bölge ülkelerine yönelik yeni girişimlerin yapılması ve bölgede bugüne kadar gerçekleştirilen işbirliğinde yeni aşamalara ulaşılması önem taşımaktadır.(Ankara: DPT 2005)

2 Yöntem

Araştırma tarama modelinde düzenlenmiştir. Karasar'a (1998) göre tarama modeli, geçmişte ya da hâlâ var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Araştırmaya konu olan olay, kişi ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez.

2.1 Problem Cümlesi

19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin öğretim programlarına yönelik bakış açılarının incelenmesi

2.2 Alt Problemler

1- 19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin okudukları bölümlere göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

2- 19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin yaş durumlarına göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

3- 19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin cinsiyetlerine göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

4- 19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin medeni durumlarına göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

5- 19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin Orta Asya'dan ve Balkanlardan gelme durumlarına göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

2.3 Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- 1- Bu araştırma 19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen 106 öğrenci ile sınırlandırılmıştır
- 2- Bu araştırma öğrencilere uygulanan anketle sınırlıdır.
- 3- Öğrencilerin maddelere verdikleri cevaplar veri toplama aracında verdikleri cevaplarla sınırlandırılmıştır.
- 4- Öğrencilerin kişisel bilgileri veri toplama aracında verdikleri cevaplarla sınırlandırılmıştır.
- 5- Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrenciler ankete samimi cevap vermişlerdir.

2.4 Sayıtlar

- 1-Araştırmanın kavramsal çerçevesini oluşturmak için taranan kaynaklar güvenilir ve yeterli bilgi vermektedir.
- 2-Veri toplama aracındaki maddeler müfredat programları göz önüne alınarak, öğrencilerin konuyla ilgili algılarından ibarettir.
- 3-Araştırmadan alınan örneklem evreni temsil etmeye yeterlidir.
- 4-Öğrenciler maddeleri tamamen kendi bilgilerini kullanarak ve hiçbir etki altında kalmadan objektif olarak samimiyetle cevaplandırmışlardır.
- 5-Öğrencilere veri toplama aracını cevaplamak için gereken zaman ayrılmıştır.

2.5 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2010–2011 Öğretim Yılı Güz Döneminde 19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen 128 öğrencinin tümü oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, evrene dahil edilen öğrencilerin tamamı alınmıştır. Yanlış ve eksik anketler araştırmaya dahil edilmediğinden 106 öğrencinin anketleri örnekleme oluşturmuştur.

2.6 Veri Toplama Araçları ve Verilerin Analizi

Araştırma, “Betimleme-Survey” yöntemiyle yapılmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilerek hazırlanan ankette 28 madde yer almış olup 5 dereceli Likert tipi skala kullanılmıştır. Anketin güvenilirliğini test etmek için, anket 50 kişilik bir denek grubuna uygulanmış, elde edilen verilerle iç tutarlılığa bakılmıştır. Bu aşamada ölçeğin geçerliliği için de uzman görüşü alınmış, her maddenin diğer maddelerle arasındaki toplam korelasyonları Faktör Analizi yapılarak incelenmiş, istenen niteliği ölçmede yetersiz kaldığı düşünülen ve korelasyonu düşük olan 8 madde anketten çıkarılarak soru adedi 20’ye düşürülmüştür. 20 madden oluşan 5 dereceli Likert tipi skala da “Tamamen katılıyorum” 5 puan, “Katılıyorum” 4 puan, “Kısmen katılıyorum” 3 puan, “Katılmıyorum” 2 puan ve “Hiç Katılmıyorum” 1 puan olmak üzere puanlanmıştır. Anketten alınabilecek en düşük puan 20 olup olumsuz değerlendirmeyi, en yüksek puan ise 100 olup olumlu değerlendirmeyi göstermektedir.

Araştırma verileri, SPSS 15.0 Windows paket programında yüzde ve frekanslarına, Tek Yönlü Varyans Analizine, t- Testi, Çoklu karşılaştırma Post Hoch (LSD), Alpha Güvenirlik ve Faktör Analizi testine bakılarak elde edilmiştir. Anketin yapı geçerliği için uzman görüşü alınmış, ayrıca faktör analizi yapılmış, faktör yükü düşük olan 5 madde anketten çıkarılmıştır. Ankette madde toplam korelasyonu düşük 5 madde çıkarılmış ve toplam 20 madde ile araştırma yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda ölçeğe giren maddelerin KMO değeri 0.85 ve Bartlett testi sonucu, 1467,714 ($p < 0,0001$) olarak bulunmuştur. Faktör analizi yapılarak son halini alan ölçeğin iç tutarlık katsayısını belirlemek için Cronbach Alpha değeri hesaplanmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha’sı ,91 olup ölçeğin yüksek güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2008). Yapı geçerliği sonuçları ölçeğin toplam varyansın % 63,065’ini açıklayan dört faktör yapısına sahip olduğunu göstermiştir.

Bölümü	Frekans	%
İlköğretim	40	37,7
Yabancı Dil	26	24,5
Türkçe	2	1,9
PDR	24	22,6
Diğer	14	13,2
Toplam	106	100,0
Yaş	Frekans	%
18-20	32	30,2
21-23	55	51,9
24 ve üstü	19	17,9
Toplam	106	100,0
Cinsiyet	Frekans	%
Erkek	53	50,0
Bayan	53	50,0
Toplam	106	100,0

Medeni Durum	Frekans	%
Bekar	98	92,5
Evlü	8	7,5
Toplam	106	100,0
Milliyet	Frekans	%
Orta Asya'dan gelenler; (Moğol, Türkmen, Azeri, Kazak Türkleri	74	70,0
Balkanlardan gelenler; Bulgaristan, Yunan, Kosova, Makedon, Gürcü Türkleri	32	30,0
Toplam	106	100,0

Tablo 1: Öğrencilerin Demografik Dağılımı

3 Bulgular ve Yorumu

3.1 Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin okudukları bölümlere göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

Bölmelere Göre Türk ve Yabancı Öğrenciler Tek yönlü Varyans Analizi					
	Kareler Toplamı	S.D.	Ortalama Kare	F	Önem Düzeyi
Gruplararası	1847,216	4	461,804	3,508	,010 p<0.000 anlamlı
Gruplar içi	13296,369	101	131,647		
Toplam	15143,585	105			

Tablo 2: Öğrencilerin Okudukları Bölümlere Göre Öğretim Programlarına Yönelik Bakış Açılarında İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

Tablo 2'deki Tek Yönlü Varyans Analizi sonuçlarına göre öğrencilerin okudukları bölümlere göre öğretim programlarına bakış açılarında anlamlı farklar görülmüştür. (p<0.010).

Hoch LSD (Least Significant Difference) Testi Bulguları				
Bölmeler ve Ortalama		Ortalamalar Arası Fark		Önem Düzeyi
İlköğretim 52,0250	Yabancı Dil 60,4231	-8,39808		p<0.05
İlköğretim 52,0250	Diğer 62,6429	-10,61786		p<0.05

Tablo 3 : Öğrencilerin Okudukları Bölümlere Göre Öğretim Programlarına Yönelik Bakış Açılarında İlişkin Post

Tablo 3'deki Çoklu Karşılaştırma (Post Hoch) Analizi sonuçlarına göre öğrencilerin okudukları bölümlere göre öğretim programlarına bakış açılarında İlköğretim ile Yabancı Dil arasında Yabancı dil lehine ortalama 8,39808, İlköğretim ile diğer bölümler arasında diğer bölümler lehine ortalama 10,61786 anlamlı fark görülmüştür. (p<0.010)

3.2 Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin yaş durumlarına göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

Yaş Değişkenine göre Tek yönlü Varyans Analizi					
Yaş	Kareler toplamı	S.D.	Ortalama Kare	F	Önem Düzeyi
Gruplararası	817,039	2	408,520	2,937	,020 p<0.000 anlamlı
Gruplar içi	14326,545	103	139,093		
Toplam	15143,585	105			

Tablo 4 : Öğrencilerin Yaşlarına Göre Öğretim Programlarına Yönelik Bakış Açılarında İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Bulguları

Tablo 4'deki Tek Yönlü Varyans Analizi sonuçlarına göre öğrencilerin yaşlarına göre öğretim programlarına bakış açılarında anlamlı farklar görülmüştür. (p<0.020)

Yaş Değişkenine Göre Post Hoc			
Yaş		Ortalamalar Arası Fark	Önem Düzeyi
18-20	24 ve üstü	-7,75000	p<0.05

Tablo 5 : Öğrencilerin Yaşlarına Göre Öğretim Programlarına Yönelik Bakış Açılarında İlişkin Post Hoch LSD (Least Significant Difference) Testi Bulguları

Tablo 5'deki Çoklu Karşılaştırma (Post Hoch) Analizi sonuçlarına göre öğrencilerin yaş gruplarına göre öğretim programlarına bakış açılarında 18-24 ile 24 ve üstü arasında 24 ve üstü lehine ortalama, -7,75000 anlamlı fark görülmüştür. ($p < 0.020$)

3.3 Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin cinsiyetlerine göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

Cinsiyete Göre t-testi					
Cinsiyet	N	X	S.S.	t	Önem Düzeyi
Bayan	53	58,4151	10,96048	-1,731	,044
Erkek	53	53,8868	12,67441		P<0.05 anlamlı

Tablo 6: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Öğretim Programlarına Yönelik Bakış Açılarında İlişkin T- Testi Sonuçları

Tablo 6'daki t-Testi Analizi sonuçlarına ilişkin öğrencilerin cinsiyetlerine göre öğretim programlarına bakış açılarında bayanlar lehine anlamlı fark görülmüştür. ($p < 0.044$)

3.4 Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin medeni durumlarına ilişkin öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

Medeni Duruma göre t-testi					
Medeni Durum	N	X	S.S.	t	Önem Düzeyi
Bekar	98	55,3163	11,93073	-2,570	,005
Evli	8	66,3750	7,85471		P<0.05 anlamlı

Tablo 7: Öğrencilerin Medeni(Evli-Bekar) Durumlarına Göre Öğretim Programlarına Yönelik Bakış Açılarında İlişkin T- Testi Sonuçları.

Tablo 7'deki t-Testi Analizi sonuçlarına ilişkin öğrencilerin medeni durumlarına göre öğretim programlarına bakış açılarında evliler lehine anlamlı fark görülmüştür. ($p < 0.005$)

3.5 Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumu

19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin milliyetlerine (uyruklarına) göre öğretim programlarına yönelik bakış açılarında anlamlı bir fark var mıdır?

Milliyete Göre t-testi					
Öğrenciler	N	X	S.S.	t	Önem Düzeyi
Orta Asyadan gelenler	74	58,4151	10,96048	-1,731	,044
Balkanlardan gelenler	32	53,8868	12,67441		P<0.05 anlamlı

Tablo 8 : Öğrencilerin Milliyetlerine Göre Öğretim Programlarına Yönelik Bakış Açılarında İlişkin T- Testi Sonuçları.

Tablo 8'deki t-Testi Analizi sonuçlarına ilişkin öğrencilerin milliyetlerine göre öğretim programlarına bakış açılarında yabancılar lehine anlamlı fark görülmüştür. ($p < 0.044$).

MADELER	Tamamen Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Hiç Katılmıyor
	Frekans %	Frekans %	Frekans %	Frekans %	Frekans %
1- Öğretim programları bilgi ihtiyacımızı karşılar nitelikte düzenlenmiştir.	11 10,4	35 33,0	46 43,4	13 12,3	1 ,9
2-Programda yer alan dersler amaçlarına uygun işlenmektedir.	12 11,3	41 38,7	39 36,8	12 11,3	2 1,9
3- Öğretim etkinliklerinin uygulanmasında öğrenciler istekli ve duyarlıdır.	13 12,3	26 24,5	36 34,0	24 22,6	7 6,6
4- Öğretim programlarının problem çözme, eleştirel düşünme, sorgulama ve araştırma becerisi kazandırmaya katkısı vardır.	7 6,6	32 30,2	48 45,3	14 13,2	5 4,7
5- Programlar öğrenci düşüncelerinin özgürce tartışılıp paylaşılmasına ortam hazırlamaktadır.	15 14,2	16 15,1	32 30,2	31 29,2	12 11,3
6- Programların düzeneği bilgi teknolojilerini kullanmaya ve kalıcı öğrenmeyi sağlamaya yöneliktir.	11 10,4	22 20,8	46 43,4	20 18,9	7 6,6
7- Programların fırsat ve imkan eşitliğine katkısı vardır.	15 14,2	36 34,0	28 26,4	22 20,8	5 4,7
8- Programlar Öğretim strateji, yöntem ve tekniklerin etkili kullanılmasını sağlamaktadır	9 8,5	32 30,2	47 44,3	13 12,3	5 4,7
9- Programların düzeneği sosyal ve kültürel gelişmeye katkı sağlamaktadır.	13 12,3	29 27,4	40 37,7	20 18,9	4 3,7
10- Öğretim elemanları programların etkili uygulanması için yeterli çabayı gösterirler.	11 10,4	40 37,7	38 35,8	11 10,4	6 5,7
11- Okul idareci ve personelinin programların yürütülmesine olumlu katkıları vardır.	6 5,7	39 36,8	37 34,9	18 17,0	6 5,7
12- Programlar öğrencilerin kişisel mutlulukları ve başarı zevklerini sağlamaktadır.	5 4,7	24 22,6	33 31,1	34 32,1	10 9,4
13- Programlar nitelikli öğretmen yetiştirmek için yeterlidir.	8 7,5	26 24,5	35 33,0	23 21,7	14 13,2
14- Programlarda olgu, ilke ve kavramların düzenli aktarımı sağlanır.	11 10,4	30 28,3	44 41,5	16 15,1	5 4,7
15- Programlarda Türkçe doğru, etkili ve güzel kullanılır.	18 17,0	39 36,8	29 27,4	14 13,2	6 5,7
16-Programlar öğrencilerin okulda ve çevrede toplumsal hizmetler sunmalarını destekler.	76 ,6	40 37,7	43 40,6	13 12,3	3 2,8
17- Programlarda ölçme ve değerlendirme çalışmaları amacına uygun objektif uygulanır.	5 4,7	42 39,6	36 34,0	16 15,1	7 6,6
18- Dersler programlarda olduğu gibi güncel, yaşama uygun ve zevkli aktarılır.	5 4,7	38 35,8	29 27,4	26 24,5	8 7,5
19- Programlar öğrenciler arasında işbirliği ve yardımlaşma duygusunu sağlar.	17 16,0	34 32,1	33 31,1	14 13,2	8 7,5
20- Programlar öğrenci merkezli hazırlanmış, uygulama ile tutarlılık göstermektedir.	17 16,0	34 32,1	33 31,1	14 13,2	8 7,5

Tablo 9: Ölçek ve Maddeler

4 Sonuçlar:

19 Mayıs Üniversitesi Samsun Eğitim Fakültesinde öğrenim gören Türk Cumhuriyetleri ve akraba topluluklarından gelen öğrencilerin öğretim programlarına yönelik bakış açılarının incelenmesi üzerine yapılan bu araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

1- Yapılan araştırmadan çıkan sonuçlara göre öğretim programları öğrencilerin bilgi ihtiyacını karşılar nitelikte düzenlenmemiştir.

2- Programda yer alan dersler amaçlarına uygun işlenmemiştir.

3- Dersler programlarda olduğu gibi güncel, yaşama uygun ve zevkli aktarılmamıştır.

4- Programlar öğrencilerin okulda ve çevrede toplumsal hizmetler sunmalarını desteklememiştir.

- 5- Programlarda ölçme ve değerlendirme çalışmaları amacına uygun objektif uygulanmamıştır.
- 6- Programlarda Türkçe doğru, etkili ve güzel kullanılmıştır.
- 7- Programlar öğrencilerin kişisel mutlulukları ve başarı zevklerini sağlamamıştır.
- 8- Programlar nitelikli öğretmen yetiştirmek için yeterli görülmemiştir.
- 9- Öğretim elemanları programların etkili uygulanması için yeterli çabayı göstermemişlerdir.
- 10- Programların düzeneği bilgi teknolojilerini kullanmaya ve kalıcı öğrenmeyi sağlamaya yönelik bulunmamıştır.
- 11- Öğretim etkinliklerinin uygulanmasında öğrenciler istekli ve duyarlı görülmemiştir.
- 12- Programlar öğrenci düşüncelerinin özgürce tartışılıp paylaşılmasına ortam hazırlamamıştır.
- 13- Okul idareci ve personelinin programların yürütülmesine olumlu katkıları yeterli görülmemiştir.
- 14- Programların fırsat ve imkan eşitliğine katkısı yeterli görülmemiştir.

5 Öneriler:

- Öğretim programlarının öğrencilerin bilgi ihtiyacını karşılar nitelikte düzenlenmesi,
- Okul idareci ve personelinin programların yürütülmesine katkılarının sağlanması,
- Programda yer alan derslerin amaçlarına uygun işlenmesi,
- Programların öğrenci düşüncelerinin özgürce tartışılıp paylaşılmasına ortam hazırlaması,
- Öğretim elemanlarının programların etkili uygulanması için yeterli çabayı göstermelerinin sağlanması,
- Programlarda ölçme ve değerlendirme çalışmalarının amacına uygun objektif uygulanması,
- Programların öğrencilerin okulda ve çevrede toplumsal hizmetler sunmalarını destekler duruma getirilmesi,
- Programların öğrencilerin kişisel mutlulukları ve başarı zevklerini sağlaması,
- Derslerin programlarda olduğu gibi güncel, yaşama uygun ve zevkli aktarılmasının sağlanması,
- Programların düzeneğinin bilgi teknolojilerini kullanmaya ve kalıcı öğrenmeyi sağlamaya yönelik duruma getirilmesi,
- Öğretim elemanlarının programların etkili uygulanması için yeterli çabayı göstermelerinin sağlanması gerekmektedir.

Kaynakça

- Ahmetbeyoğlu, A., Türk Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye Eğitim İçin Gelen Öğrencilerin Karşılaştıkları Meseleler, Öztürk Necdet, Satan Ali (Ed.) Türk dünyasının problemleri ve çözüm önerileri. İstanbul 2007, 401-407.
- Aziz, A. (1990). Araştırma Yöntemleri- Teknikleri ve İletişim, İletişim Araştırmaları Derneği, No: 3, Ankara, s.43.
- Ballack, Arno, M.and Herbert M.Klickbard (1977). Curriculum and Evaluation. Berkeley, CA: MeCutchan
- Bilgin,Ö., (2004). “ Kpss Eğitim Bilimleri”, Editör: Alim Kaya, Ankara: Anı Yayıncılık. Çağdaş Öğretmen Yayınları., Sayfa:165-166
- Büyükkaragöz S ..(1995),Program Geliştirme ‘Kaynak Metinler’,Damla Ofset Matbaa,Ankara
- Büyüköztürk, Ş. (2004). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. PegemA Yay., 4.baskı, Ankara.”
- Çaman, E., Türkische Aussenpolitik Nach Dem Ende Des Ost-West-Konflikts. Aussenpolitische Kontinuität und Neuorientierungen zwischen der EU-Integration und neuer Regionalpolitik, Philosophisch-Sozialwissenschaftlichen Fakultät der Universität Ausburg, Dissertation 2004,
- Çelikkaya, A.. (1997).“Eğitime Giriş” İstanbul: Alfa Basın Yayım Dağıtım, Yayın No: 38, Dizi No:14, Sayfa: 73-75
- Çivitçi, A., Şahin, H., Atılğan, H., Küçüktepe, C., Savaş, B., ve Demir, K. (2005) Tam Öğrenme Modeli. Eğitimde Yeni Yönelimler. (Ed: Özcan Demirel) Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Doğanay, A. (2007). “ Öğretim İlke ve Yöntemleri”, Ankara: Pegem Yayıncılık, Sayfa: 24-27
- DPT. "Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 2001- 2005." Ankara: DPT, s.24 (2000).
- EPÖ Profesörler Kurulu Yeni İlköğretim Programını Değerlendirme Toplantısı (Eskişehir) Sonuç Bildirisi 2005
- Erden, M.(1998). Eğitimde Program Değerlendirme.Anı Yayıncılık, Ankara.
- Fidan, N.ve Münire, E. (1996), Eğitimde Giriş,Alkım Kitapçılık,Ankara,1996, s.18.)

- Gömeç, Saadettin; (2006), Türk Cumhuriyetleri ve Topulukları Tarihi, Akçağ Yayınları, 3. Baskı, Ankara.
- Gözütok, F. D. (2003) Türkiye’de Program Geliştirme Çalışmaları Curriculum Development in Turkey” International Handbook of Curriculum Research pp.607-622 Lawrence Erlbaum Associates,Publishers-London.
- Hesapçioğlu, M. (1994). Öğretim İlke ve Yöntemleri; Eğitim Programları ve Öğretim. Beta Basım Yayın Dağıtım. İstanbul
- İlköğretim Online, 7 (2), . <http://ilkoğretim-online.org.tr>
- İşman, A. ve Eskicumalı, A. (2006) Öğretimde Planlama ve Değerlendirme. Sempati Yayıncılık
- Kadioğlu, B.,2009 ,Kpss Program Geliştirme,Sabu Yayıncılık, Ankara
- Kaptan, S. (1973). *Bilimsel Araştırma Teknikleri Tez Hazırlama Yolları*. Ankara: Ayyıldız Matbaası
- Karakaya, Ş. (2004), Eğitimde Program Geliştirme Çalışmaları ve Yeni Yönelimler, Asil Yayın, Ankara
- Karasar, N. (1998). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 8. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KAYA, Zeki. (2002). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kazandırır, Arslan, K. E., (2008). “Kpss Eğitim Bilimleri”, Editör: Ömer Kazandırır, Ankara: İhtiyaç Yayıncılık, Sayfa:61-63
- Köklü, N., S.Büyüköztürk, Ve Ö., Çokluk-Bökeoğlu (2006). *Sosyal Bilimler İçin İstatistik*. PegemA Yayıncılık, 2.Baskı, Ankara.
- Küçükahmet, L. (2003). Sınıf Yönetimi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- Macdonald, James B. (1965) “Educational Models for Instruction-Intoduction”, in janes B, Macdonald and Robert R. Leeper (eds), Theories of Instruction 1-7. Washington.D.C: Association for Supervision and Curriculum Development.
- M.E.B . 1998, Cumhuriyetin 75. Yıl Dönümünde Türk Cumhuriyetleri ve Türk Akriba Topulukları ile Eğitim İlişkileri MEB yayın evi , Ankara.
- Oktaylar, C. H., (2009) Kpss Program Geliştirme/Eğitim Bilimine Giriş, Yargı Yayınevi, Ankara
- Özkan, İ., “Türk Cumhuriyetleri, Türk ve Akriba Topuluklardan Gelen Burslu Öğrencilerin Meseleleri ve Çözüm Teklifleri” *21. Yüzyılda Türk Dünyası Jeopolitiği, Muzaffer Özdağ’a Armağan, IV. Cilt*, Ankara, 2003, Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları, s.141150.
- Sezgin, O. (1991). Üçüncü Neslin Eğitimi. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları , Ankara
- Somuncuoğlu, A.; (2005), Yeni Gelişmeler Işığında Orta Asya Güvenliği, Türk Yurdu, C. 25, S. 216, Ankara, Ağustos 2005, ss. 10-13.
- Şahin, T. E., Esmeray, F. Z., Akgüney, M., 1993 Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri ve Türk Topulukları arasında yapılan anlaşmalar, ilişkiler ve faaliyetler, *T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Türk Cumhuriyetleri ve Türk Topulukları Dairesi Yayın No: 1/2*.
- Şahin, M. (2006). “ Kpss Öğretim Yöntem ve Teknikleri”, Ankara: Asil Yayın Dağıtım, Sayfa:10-14
- Tan. Ş. (Ed). (2007) Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Pegem A Yayıncılık. 2. Baskı.
- Üstündağ, T., Ayvaz, Z. T., ve Çobanoğlu, F. (2008) İlköğretim 2.Sınıflarda Öğrenme
- Varış, Fatma, (1988) ,Eğitimde Program Geliştirme ‘Teori ve Teknikler’ , Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını ,Ankara
- Yüce, Ç. K. (2001), Türk Dünyası Temel Meseleler ve Çözüm Önerileri, Tutibay Yayınları, Ankara.